

Organisatie-aspecten van zorgdierpraktijken in Nederland

zorgdier.nl

Jan van Summeren

MAATSCHAPPELIJKE CONTEXT

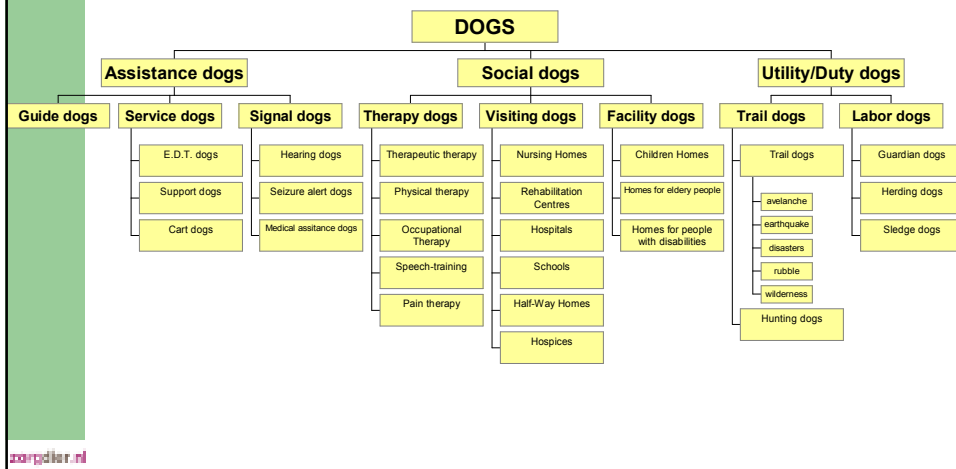
- De zorg als industrie
- Van patiënt naar cliënt
- Aanbod differentiatie
- Van zorg naar wonen en beleven
- Dier als zorgkans i.p.v. risico

BELANG HUISDIEREN IN CIJFERS

- Katten 3,3 mn
- Honden 1,8 mn
- Konijnen 0,6 mn
- Knaagdieren 0,4 mn
- Paarden 0,3 mn

HONDEN DIE VOOR MENSEN WERKEN

ZORGDIERWERK = VAKWERK

- ‘Booming business’?
- Risico’s emotie-gedreven ‘projecten’
- Co-makship met zorg voorwaarde succes
- Dier-inzet als professioneel onderdeel van wonen en zorg

DIERENDREMPELS IN DE ZORG

- Nieuwe cliëntbehoefte → nieuwe aanpak
- Onbekendheid positieve effecten
- Negatieve ervaringen
- Zorgaanbod bepaald door geldstromen
- Kosten
- Andere prioriteiten

zorgdier.nl

PSYCHIATRIE

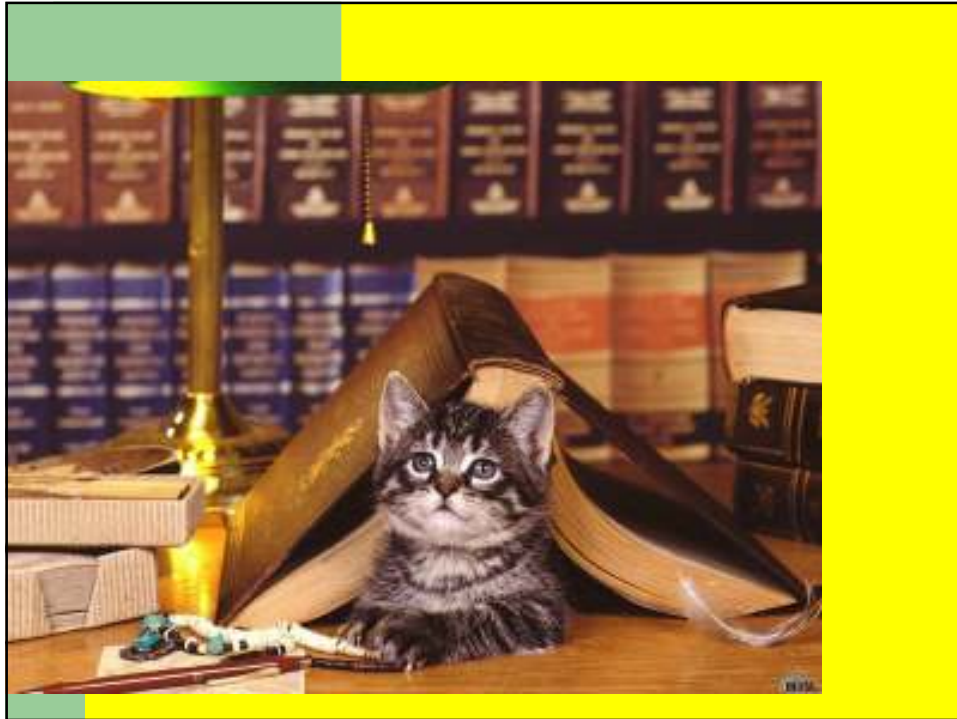
- Ondersteuning bij medische crisis
- Ondersteuning bij behandeling
- Ondersteuning bij het bestrijden van emotionele overbelasting
- Veiligheidsondersteunende taken
- Groepsgericht (zorgboerderij / gezamenlijke activiteiten, onderwijsondersteuning)
- Individu-gericht (zorgdieractiviteit of behandeling / onderwijs / veiligheid ondersteunende taken; hier is 'voorziening')
- Keuze van inzet bepaald projectvorm → Workshop Praktijk (cliëntvraag bepalend)

zorgdier.nl

ENKELE TOEPASSINGEN

- Fobieën
- Reminiscentie
- Somatische problemen
- Leerproblemen
- Verslavingszorg
- Zelfhulpgroepen
- Criminaliteitspreventie
- Tijdelijke opvang eigen huisdieren
- Begeleiding selectie eigen huisdier

zorgdier.nl

KENNIS VOORWAARDE SUCCES

- Gebruik beschikbare kennis/netwerken
- Samenwerking met internationale organisaties, kennisinstututen en zorginstellingen
- Zorg helpen eigen zorgdierprojecten te ontwikkelen
- Integraal pakket: sponsoring, communicatie, werving en opleiding vrijwilligers, opleiding professionals
- Matching van zorgvraag en zorgdieraanbod, nazorg en kwaliteitsborging

ONDERZOEK & EVALUATIE

- Elke cliëntengroep eigen behoeften
- Research, effectmetingen en pilots
- Stress bij dieren, cliënten en vrijwilligers
- Match zorgvraag / zorgdierteam
- Periodieke evaluatie bezoeken
- Indien nodig bijstellen zorgdieraanbod

zorgdier.nl

KWALITEIT BEGELEIDER

- Kennis van het dier en vaardigheden om het welzijn van het dier te waarborgen
- Kennis van de cliëntendoelgroep
- Inzicht in eigen handelen in combinatie met dier
- Kennis van voorwaarden en regels
- Evaluatie om vast te stellen in welke situaties de begeleider met het dier kan worden ingezet
- Ontwikkeling begeleider door stage, begeleiding, workshops, vervolgopleiding en her-evaluaties
- Betrouwbaar en herkenbaar

zoorgdier.nl

KWALITEIT & WELZIJN DIER

- Intake: is het huisdier geschikt om het te trainen voor zorgdierwerk voor de gekozen doelgroep?
- Medisch onderzoek / gezondheidsverklaring
- Beheersing basiscommando's
- Begeleider moet gedrag kunnen begrijpen en voorspellen; dier staat onder controle
- Huisdier is geïntegreerd in leven van alledag
- Vertoont geen onwenselijk gedrag
- Moet drukke omgeving leuk vinden
- Niet vaker dan twee maal per week op bezoek
- Twee-jaarlijkse her-evaluatie

zorgdier.nl

PROJECTAANPAK VOORWAARDE SUCCES

- Financiering
- Onderzoek en pilotproject
- Ruimte voor cultuur en betrokkenheid
- Bundeling kennis en kracht → duurzaamheid
- Werving & screening begeleiders/huisdieren
- Opleiding en communicatie 80% succes
- Evaluatie en uitrol project

zorgdier.nl

ZORGDIER ALS PIONIER

- Haalbaarheidsstudie 2000
- Effectonderzoeken Universiteit Utrecht 2003 / 2004
- Pilots basis huidige aanpak
- Ontwikkelperiode 3 jaar
- Samenwerken met zorgvragers sleutel tot succes
- Cliëntgericht, dus vraaggestuurd werken
- Kennis centraal, uitvoering decentraal
- Eigen opleidingsmodules en vakdocenten
- Opleidingen voor vrijwilligers en professionals
- Professionele marketing, communicatie en fondsenwerving

zorgdier.nl

OPLEIDINGEN ZORGDIER NEDERLAND

- Behoeften van en omgang met zorgdoelgroepen.
- Gezondheids- en veiligheidsvoorschriften van zorginstellingen.
- Zorgvuldigheid vertrouwelijke gegevens cliënten.
- ZorgDierActiviteiten en – Behandeling (AAA/AAT).
- Vaardigheden van begeleider en dier.
- Selecteren en voorbereiden van je dier voor bezoekwerk.
- Herkennen en verminderen van stress bij je dier.
- Gezondheid en veiligheid van je dier.

zorgdier.nl

FINANCIERING

- AWBZ
- Locale krachten benutten
- Innovatiefondsen
- Bewonersgelden
- Sponsors
- Donateurs
- Projectfinanciering
- De rol van marketing

zorgdier.nl

PLATFORM GEK MET DIEREN!

- Cliëntvragen in kaart brengen / potentieelonderzoek
- Bevorderen toegankelijkheid
- Uitwisseling kennis en ervaring
- Ontwikkeling opleidingen en vakliteratuur
- Zorgdierprojecten status geven
- Gezamenlijke voorlichting / publicaties
- Ontwikkeling, onderzoek en projecten
- Hulp bij financiering & marketing

zorgdier.nl

Dier is geen therapeut!